

EUROPE DIRECT

Περιφέρεια Κρήτης
Region of Crete

Next **Generation** EU

Nicolas MORAITAKIS

Senior Advisor/Manager EU Programmes
BA, MA, MSc Management in Public Policy

EUROPE DIRECT

Περιφέρεια Κρήτης
Region of Crete

European
Commission

EUROPE DIRECTS:

- 500 EDICs in EU
- 17 EDICs in Greece

Οι πρώτες αντιδράσεις στην κρίση της covid 19

- Χαλάρωση των κανόνων της πολιτικής του ανταγωνισμού (τους πρώτους μήνες του 2020 διοχετεύθηκαν κρατικές ενισχύσεις 2 τρισ.€)
- Προσωρινή άρση της υποχρέωσης τήρησης των κανόνων ως προς το δημοσιονομικό έλλειμμα και χρέος
- Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Pandemic Emergency Purchase Program-PEPP) για έκτακτη αγορά ομολόγων (συνολικού μέχρι σήμερα ύψους 1850 δισ. ευρώ)
- Λήψη τριών μέτρων από το Eurogroup (με παρουσία των υπολοίπων εκτός ευρωζώνης 8 κρατών μελών)
 - Δημιουργία από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ενός ταμείου εγγυήσεων 25 δισ.€ με στόχο την κινητοποίηση 200 δισ.€ για δανειοδότηση επιχειρήσεων
 - Διάθεση στα κράτη μέλη, από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM), δανείων 240 δισ.€, μέχρι ποσοστού 2% του ΑΕΠ κάθε κράτους μέλους, για τη χρηματοδότηση εθνικών προγραμμάτων υγειονομικής περίθαλψης, θεραπείας κλπ (χωρίς «μνημονιακούς» όρους)
 - Η θέσπιση του προγράμματος SURE: δανειοδότηση κρατών μελών για αποζημίωση εργαζομένων των οποίων, λόγω κρίσης, μειώνονται οι ώρες εργασίας. Συνολικός προϋπολογισμός 100 δισ. €, που δανείζεται η Επιτροπή από τη διεθνή κεφαλαιαγορά
- Παρεκκλίσεις από διατάξεις των ισχυόντων κανονισμών διαρθρωτικών ταμείων

Η υπέρβαση των «ταμπού»

- Η κοινή γαλλο-γερμανική πρόταση (Μάϊος 2020): Ταμείο Ανάκαμψης για επιχορηγήσεις 500 δις. € που θα προέλθουν από κοινή έκδοση χρέους
- Η απόφαση για το Next Generation EU
 - Αύξηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων στο 2,00% του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της ΕΕ.
 - Εξουσιοδότηση της Επιτροπής να δανειστεί εξ ονόματος της ΕΕ από τις κεφαλαιαγορές κεφάλαια συνολικού ύψους έως 750δις.€ (σε τιμές 2018) - Εγγύηση ο προϋπολογισμός της ΕΕ - Εξόφληση μέχρι 31.12.2058.
 - Τις νέες δαπάνες δεν καλούνται να τις πληρώσουν τα κράτη μέλη, βάσει οποιασδήποτε κλείδας, αλλά η ΕΕ ως ενιαία οντότητα.

Τι είναι το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Ανάκαμψης;

Για την αντιμετώπιση της τρέχουσας οικονομικής κρίσης που προκλήθηκε από την πανδημία του Covid-19, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε στις 21 Ιουλίου 2020 μία νέα πρωτοβουλία η οποία θα ενισχύσει την πορεία ανάκαμψης των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το NextGenerationEU. Κύριος στόχος του ταμείου είναι η χρηματοδότηση μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών προγραμμάτων στις χώρες που πλήττονται περισσότερο, με απώτερο σκοπό μια πιο βιώσιμη και ανθεκτική Ευρώπη.

Το NextGenerationEU αποτελεί μέρος του πολυετούς προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2021-2027, ως ειδικού μέσου έκτακτης ανάγκης, και έχει βασιστεί πάνω στους τρεις κύριους πυλώνες του σχεδίου ανάκαμψης:

Πυλώνας 1

Παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για την αποκατάσταση ζημιών και την εξάλειψη της κρίσης

Πυλώνας 2

Επανεκκίνηση της οικονομίας και συμβολή στην αναζωογόνηση των ιδιωτικών επενδύσεων

Πυλώνας 3

Αντιμετώπιση των στρατηγικών προκλήσεων της Ευρώπης και ορθότερη προετοιμασία απέναντι σε επικείμενες κρίσεις

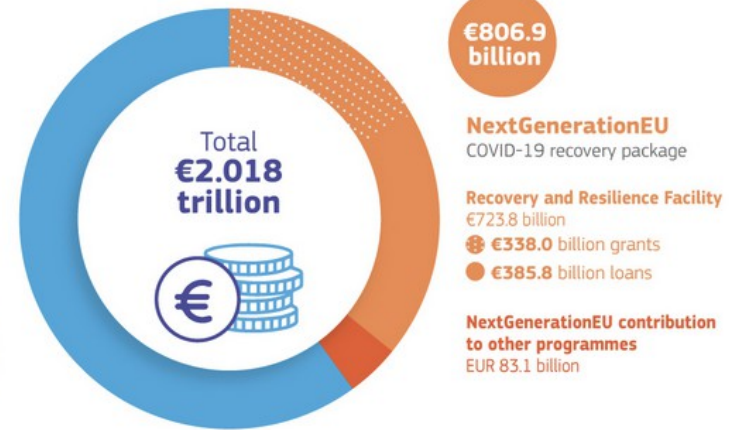
Κατανομή του μέσου NextGenerationEU

Μηχανισμός	
Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RFF)	723,8 δισ. ευρώ
<i>ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ, ΔΑΝΕΙΑ</i>	385,8 δισ. ευρώ
<i>ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ, ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ</i>	338,0 δισ. ευρώ
ReactEU	50,6 δισ. ευρώ
Ορίζων Ευρώπη	5,4 δισ. ευρώ
Πρόγραμμα InvestEU	6,1 δισ. ευρώ
Αγροτική Ανάπτυξη	8,1 δισ. ευρώ
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (TAM)	10,9 δισ. ευρώ
RescEU	2 δισ. ευρώ
ΣΥΝΟΛΟ	806,9 δισ. ευρώ

Multannual Financial Framework (MFF)
The EU's 7-year budget

€1.211 trillion

Note: All amounts are in current prices.

➤ Μαζί με το συνολικό ποσόν των 1074 δισ. € του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027, συγκεντρώνεται για τα επόμενα χρόνια ένα ποσόν 1,8 τρισ. €.

Όλα τα ποσά είναι σε δισ. ευρώ, σε τρέχουσες τιμές. Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

RECOVERY AND RESILIENCE FACILITY 723.8 billion

 338.0 grants

 385.8 loans

NGEU CONTRIBUTION TO OTHER PROGRAMMES 83.1 billion

REACT-EU
50.6

JUST TRANSITION FUND
10.9

RURAL DEVELOPMENT
8.1

INVESTEU
6.1

HORIZON EUROPE
5.4

RESCEU
2.0

NextGenerationEU
€806.9
billion

POWER UP

Clean technologies and renewables

MODERNISE

Digitalisation of public administration

RENOVATE

Energy efficiency of buildings

SCALE-UP

Data cloud and sustainable processors

RECHARGE AND REFUEL

Sustainable transport and charging stations

RESKILL AND UPSKILL

Education and training to support digital skills

CONNECT

Roll-out of rapid broadband services

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας:

(Recovery and Resilience Facility /RRF, το ανεπισήμως αποκαλούμενο Ταμείο Ανάκαμψης)

- **Βασικά σημεία του κανονισμού (I):**

- Προϋπολογισμός **672,5 δισ.€**. Εκ των οποίων **επιχορηγήσεις 312,5 δισ.€** και **δάνεια 360 δισ.€**

- Η δράση του ταμείου πρέπει να επικεντρώνεται σε **έξι άξονες:**

- πράσινη μετάβαση,
- ψηφιακό μετασχηματισμό,
- έξυπνη και απευθυνόμενη σε όλους (inclusive) ανάπτυξη και απασχόληση,
- κοινωνική και εδαφική συνοχή,
- υγεία, ανθεκτικότητα και

- πολιτικές για την επόμενη γενιά, τα παιδιά και τους νέους, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων.

- Τουλάχιστον το 37% των δαπανών θα πρέπει να υποστηρίζει **κλιματικούς στόχους** και το 20% των δαπανών να υποστηρίζει την **ψηφιακή μετάβαση**. (Οι στόχοι αυτοί προϋπήρχαν βεβαίως και δεν προέκυψαν λόγω κρίσης. Η κρίση αξιοποιείται ως μοχλός προώθησής τους).

- **Περίοδος εφαρμογής:** νομικές δεσμεύσεις έως 31 Δεκεμβρίου 2023, πληρωμές έως 31 Δεκεμβρίου 2026.

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Διπλή Μετάβαση: Πράσινη και Ψηφιακή

Κάθε σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας πρέπει να περιλαμβάνει:

Ένα ελάχιστο επίπεδο δαπανών

37%

για
ΠΡΑΣΙΝΕΣ
επενδύσεις

Ένα ελάχιστο επίπεδο δαπανών

20%

για την
προώθηση της
ΨΗΦΙΑΚΗΣ
μετάβασης

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα αξιολογήσει τα εθνικά σχέδια σε σχέση με τους εν λόγω στόχους.

**Next
GEN
EU**

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας:

(Recovery and Resilience Facility /RRF, το ανεπισήμως αποκαλούμενο Ταμείο Ανάκαμψης)

Βασικά σημεία του κανονισμού (II):

- Υποβολή εθνικών σχεδίων έως 30.4.21
- Εγκατάλειψη των εδραιωμένων επί τριάντα χρόνια κανόνων και πρακτικών των διαρθρωτικών ταμείων και επάνοδος σε απλουστευμένη διαχείριση.
- Τα εθνικά σχέδια περιλαμβάνουν εξ αρχής τα προς χρηματοδότηση έργα και ένα νέο στοιχείο, τις μεταρρυθμίσεις με τις οποίες συνδέονται αυτά τα έργα.
- Τα εθνικά σχέδια πρέπει να ακολουθούν τις guidelines της επιτροπής για τη σύνταξή τους.
- Η έγκριση των αιτήσεων πληρωμών εξαρτάται από την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών οροσήμων (milestones) και στόχων και γίνεται μετά από γνωμοδότηση της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής.

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας:

(Recovery and Resilience Facility /RRF, το ανεπισήμως αποκαλούμενο Ταμείο Ανάκαμψης)

Βασικά σημεία του κανονισμού (III):

- Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αξιολογούνται από την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την υποβολή τους και εγκρίνονται από το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία.
- Εάν, κατ' εξαίρεση, ένα ή περισσότερα κράτη μέλη θεωρούν ότι υπάρχουν σοβαρές παρεκκλίσεις από την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών οροσήμων και στόχων, μπορούν να ζητήσουν από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να παραπέμψει το θέμα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
- Το 70% των επιχορηγήσεων δεσμεύεται για το έτη 2021 και 2022. Το υπόλοιπο 30% δεσμεύεται πληρώνοντας τέλη του 2023. κατά κανόνα, ο ανώτατος όγκος των δανείων για κάθε κράτος μέλος δεν υπερβαίνει το 6,8% του Ακαθάριστου Εγχώριου Εισοδήματος (ΑΕΕ) του

Next
Gen
EU

Τα νέα δεδομένα που προκύπτουν από τη δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης (I):

- ❖ Γίνεται κυρίαρχος πλέον ρόλος των υπουργών οικονομικών στην όλη διαδικασία, η εμπλοκή της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής στη διαπίστωση επίτευξης των ενδιάμεσων στόχων (άρα και των πληρωμών) καθώς και η ενεργός συμμετοχή της Γενικής Διεύθυνσης ECFIN.
- ❖ Αυτό σημαίνει μετατόπιση του ενδιαφέροντος από την ανάπτυξη και ειδικά την περιφερειακή ανάπτυξη προς την επίτευξη ικανοποιητικών δημοσιονομικών και μακροοικονομικών μεγεθών, όπως ήδη συμβαίνει με την εφαρμογή της στρατηγικής της Λισαβόνας στα Διαρθρωτικά Ταμεία.
- ❖ Είναι όμως η πρώτη φορά που μια πολιτική με σαφή χαρακτηριστικά πολιτικής συνοχής (διαφοροποιημένης όμως από την παραδοσιακή της μορφή) αφορά συμμετρικά όλα τα κράτη μέλη και όλους τους πολίτες της ένωσης.

Τα νέα δεδομένα που προκύπτουν από τη δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης (I):

- ❖ Είναι η πρώτη φορά που οι πολίτες των χωρών κρατών μελών συνεισφορέων του βορρά έχουν το ίδιο πρόβλημα με τους πολίτες της νότιας και της ανατολικής Ευρώπης και συστρατεύονται στην προσπάθεια αντιμετώπισής του.
- ❖ Martin Wolf (FT) : “είναι μια τρομερά ισχυρή δήλωση βούλησης για αλληλεγγύη και αναγνώρισης συλλογικού συμφέροντος που υπερβαίνει τα στενά εθνικά όρια. Στέλνει το μήνυμα στα πιο αδύνατα κράτη μέλη ότι δεν είναι μόνα τους απέναντι στην κρίση – σε αντίθεση με την προηγούμενη κρίση, όπου υπήρχε στις χώρες του νότου ότι ο βορράς τις είχε εγκαταλείψει ή ακόμη χειροτέρα ότι ήθελε να τις τιμωρήσει.

Τα νέα δεδομένα που προκύπτουν από τη δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης (II):

- ❖ Από την άλλη όμως πλευρά, οι υγειονομικές και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας και των μέτρων καραντίνας και lockdown κατανεμήθηκαν άνισα σε ό,τι αφορά εισοδηματικές κατηγορίες, ηλικίες, φύλο και είδος απασχόλησης.
- ❖ Η δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης, εκτός από εργαλείο αντιμετώπισης της κρίσης, θα λειτουργήσει και ως καταλύτης θεσμικών εξελίξεων στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.
- ❖ Οικονομικά, τεχνικά και πολιτικά είναι πολύ δύσκολο έως αδύνατον να επανέλθει, και δη απότομα, ο προϋπολογισμός της ΕΕ από το 2% του ΑΕΕ της στο 1,1% το 2024. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει ήδη προτείνει να γίνει μόνιμο το Ταμείο Ανάκαμψης.

Τα νέα δεδομένα που προκύπτουν από τη δημιουργία του Ταμείου Ανάκαμψης (II):

Σαφής χάρτης πορείας προς νέες πηγές εσόδων που θα συμβάλουν στην αποπληρωμή του δανεισμού

Η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις μέχρι τον Ιούνιο του 2021 για πηγές εσόδων που συνδέονται με:

έναν μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα

μια ψηφιακή εισφορά

το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ

Έως τον Ιούνιο του 2024, η Επιτροπή θα προτείνει νέες πηγές εσόδων, όπως:

φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών

χρηματοδοτική συνεισφορά συνδεδεμένη με τον εταιρικό τομέα

νέα κοινή βάση φορολογίας εταιρειών

Next
Gen
EU

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας

Από το συνολικό κεφάλαιο του Ταμείου Ανάκαμψης ύψους € 672,5 δισ., το ποσό που αναλογεί στην Ελλάδα ανέρχεται σε € 31 δισ. από τα οποία € 18 δισ. θα έλθουν με τη μορφή επιχορηγήσεων και τα υπόλοιπα € 13 δισ. με τη μορφή δανείων με μηδενικό επιτόκιο.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, βάσει του οποίου θα αξιοποιηθεί το παραπάνω ποσό, συνδυάζει επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις με στόχο να αναβαθμιστεί επιχειρηματικά η χώρα και να γίνει πιο ελκυστική σε ξένες επενδύσεις. Οι πυλώνες στους οποίους θα βασιστεί είναι οι εξής:

Πυλώνας 1

Πράσινη Μετάβαση

Πυλώνας 2

Ψηφιακή Μετάβαση

Πυλώνας 3

Απασχόληση,
Δεξιότητες,
Κοινωνική Συνοχή

Πυλώνας 4

Ιδιωτικές Επενδύσεις,
Μετασχηματισμός της
Οικονομίας

NEXT
GEN
EU

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε θετική αξιολόγηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας. Πρόκειται για ένα σημαντικό βήμα προς την εκταμίευση 17,8 δισ. ευρώ υπό μορφή επιχορηγήσεων και 12,7 δισ. ευρώ υπό μορφή δανείων στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (RRF) για την περίοδο 2021-2026. Η χρηματοδότηση αυτή θα υποστηρίξει την εφαρμογή των κρίσιμων επενδυτικών και μεταρρυθμιστικών μέτρων που περιγράφονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας. Θα διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο ώστε να μπορέσει η Ελλάδα να εξέλθει ισχυρότερη από την πανδημία COVID-19.

“Next Generation EU”

Ελλάδα 2.0
ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Αναλυτική Περιγραφή Δράσεων

Ημερομηνία: 02.04.2021

Πρόσβαση σε αυτά τα κεφάλαια

Οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης θα διανεμηθούν, μέσω των γενικών κρατικών προϋπολογισμών, μόλις η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

Η γενική διοίκηση του κράτους θα μεταφέρει τα κεφάλαια στις αυτόνομες κοινότητες και τους τοπικούς φορείς μέσω συμφωνιών και επιχορηγήσεων.

Η ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων θα γίνεται μέσω των δανείων του Ταμείου με μηδενικό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής. Το ύψος της χρηματοδότησης μέσω του Ταμείου θα κυμαίνεται, ανάλογα με το είδος της επένδυσης, από 30% έως και 50% του συνολικού κόστους. Ο υποψήφιος ιδιώτης επενδυτής θα πρέπει να εξασφαλίσει χρηματοδότηση από τρίτο μέρος (κυρίως εμπορικές ή επενδυτικές τράπεζες) σε ποσοστό 30% του κόστους της επένδυσης και να παρουσιάσει ίδια κεφάλαια τουλάχιστον στο 20% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό τα δυνητικά έργα που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε αυτές τις ενισχύσεις να ευθυγραμμιστούν με τους στρατηγικούς πυλώνες που ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ειδικότερα με την:

Πράσινη Μετάβαση

Ψηφιακή Μετάβαση

Απασχόληση – Δεξιότητες – Κοινωνική συνοχή

Ιδιωτικές Επενδύσεις, Μετασχηματισμός της Οικονομίας

NEXT
GEN
EU

Next **Generation** EU

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

—

Thank you for your attention